

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

استراتژی بازرگانی خارجی ایران در ارتباط با بخش کشاورزی (72- 358)

نویسنده: حسن اسداللهی جهرمی

استاد راهنما: منوچهر زندی حقیقی

استاد مشاور: حمید ناظمیان، ابراهیم گرجی؛

سال تحصیلی: اسفند 1371

واژگان کلیدی: سیاست بازرگانی/ ایران / فرآورده های کشاورزی

چکیده:

هدف از این پژوهش ، بررسی استراتژی بازرگانی خارجی ایران در ارتباط با بخش کشاورزی طی سالهای 72 – 1358 می باشد. این تحقیق که به روش کتابخانه ای انجام شده است ، مشتمل بر چهارفصل است . فصل اول ، تحت عنوان کلیات ، به استراتژیهای توسعه و الگوهای تجارت خارجی ، سیر تحولات نظریه های بازرگانی خارجی و سیاست بازرگانی خارجی می پردازد. در فصل دوم ، سیاست بازرگانی خارجی ایران در بخش کشاورزی طی سالهای 1358 تا 1372 مورد بررسی قرار می گیرد. فصل سوم مسائل ومشکلات توسعه صادرات در بخش کشاورزی را مورد بحث قرار می دهد. نهایتا فصل چهارم ، به نتایج حاصل از تحقیق و پیشنهادهای ارائه شده می پردازد.

یافته های تحقیق نشان می دهد کالاهای وارداتی در بخش کشاورزی از نوع کالاهای واسطه ای و مصرفی بوده و کمتر به واردات کالاهای سرمایه ای توجه شده است. از طرفی بیشترین سهم در صادرات غیر نفتی مربوط به بخش کشاورزی بوده است ، ولی از اولین سال برنامه (72 – 1368) سهم بخش کشاورزی در صادرات غیر نفتی کاهش و سهم بخشهای دیگر یعنی صنعت و فرش و صنایع دستی افزایش یافته است . بیشترین سهم در صادرات بخش کشاورزی مربوط به محصولات غذایی که شامل دو زیرگروه میوه های خشک و میوه های تازه و سبزیجات است. بطور کلی سیاستهای تشویقی در امر صادرات ، بیشتر توانسته است صادرات میوه های تازه و سبزیجات را افزایش دهد که این دو گروه شاید دارای کمترین ارزش ریالی برای هر کیلو باشد . با توجه به اینکه تنها بخش کشاورزی از اهداف برنامه پنجساله جلوتر بوده است این امر بیانگر این مطلب است که بخش کشاورزی با وجود امکانات بالقوه در آن قادر به تامین ارز بیشتری نسبت به آنچه تعیین شده است می باشد . در مورد سیاست اخذ پیمان ارزی ، ملاحظه می شود که بدنبال حذف یا تخفیف پیمان ارزی ، صادرات با رشد قابل ملاحظه ای مواجه گردیده و معمولا رشد وزنی بیش از رشد ارزشی بوده است . اما این مسأله نمی تواند دلیلی باشد که قطعا کاهش پیمان ارزی صادرات کلیه اقلام را افزایش می دهد ، بلکه پارامترهای دیگر ممکن است بعنوان محدودکننده عمل کند. در واقع تنها عامل عمده در کشور که موجب تشدید اثرگذاری پیمان ارزی بر صادرات شده ، اختلاف نرخ ارز بازار آزاد و رسمی می باشد . متأسفانه ، افراد بسیاری پیمان ارزی را صرفاً بعنوان ابزار بازگشت درآمدهای ارزی صادرات می داند و این برداشت قطعا صادرات رسمی کشور را دچار رکود خواهد نمود. از سوی دیگر استفاده از پیمان ارزی بایستی در رابطه با اهداف تدوین شده و وضعیت موجود صورت پذیرد. بنابراین تجویز ، وضع یا لغو ، تخفیف یا تشدید پیمان ارزی بدون توجه به اهداف اقتصادی – صادراتی

وضعیت موجود اقتصاد کشور، دور از واقعیت خواهد بود . لذا در رابطه با استفاده از پیمان ارزی ،
بایستی اهداف کلان اقتصادی کشور بعنوان مجموعه مدنظر قرار گیرد.